Ledigheden

Om ledigheden blandt ingeniører og naturvidenskabelige kandidater september 2021

Oktober 2021

Ledighed for STEM

Ledigheden for civilingeniører, diplom, teknikum og akademiingeniører samt cand.scient'er lå i september 2021 på henholdsvis 3,3 procent for civilingeniører, 2,1 procent for diplom, teknikum og akademiingeniører og 7,7 procent for cand.scient'erne, jf. figur 1.

For alle tre grupper afspejler dette et overordnet fald i ledigheden sammenlignet med september 2020. Dette fald er for cand.scient'erne på 4,3 procentpoint. For de to ingeniørgrupper, henholdsvis civilingeniører og diplom, teknikum og akademiingeniører, er dette fald på 1,4 og 1,7 procentpoint.

Figur 1. Ledighed for ingeniører og naturvidenskabelige fra januar 2018 til september 2021

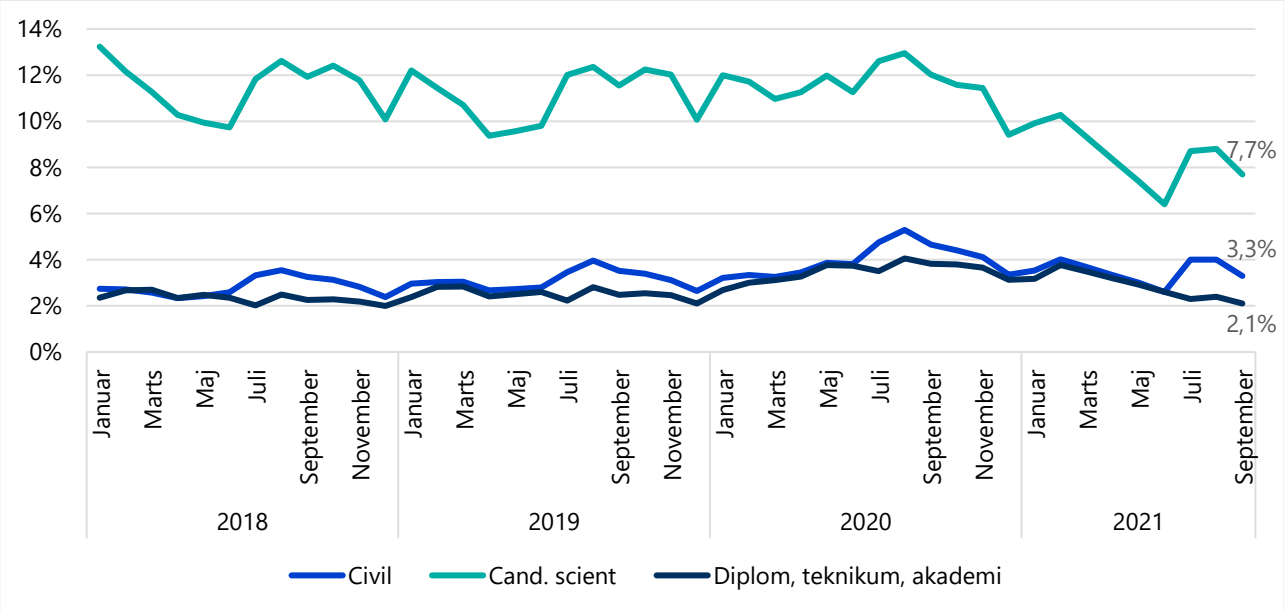

Note: Tal fra Akademikernes a-kasse. Data trukket oktober 2021. Tal for marts og april 2021 er beregnet (imputeret) da der pga. tekniske problemer i a-kassen ikke kan vises tal for disse måneder. Ledigheden for civilingeniører kan ikke sammenlignes med tidligere notater, da gruppen er blevet redefineret, så den er mere korrekt og bredere.

I hele perioden ligger ledigheden hos cand.scient'erne på et højere niveau end hos ingeniørerne. Dette skyldes til dels, at førstnævnte gruppe har en anden aldersprofil end sidstnævnte.

Udviklingen de sidste par måneder

Skift i ledigheden sker typisk i forbindelse med sæsonskift, hvilket vi ser hos den samlede gruppe af ingeniører og cand.scient'erne. I starten og i midten af året (februar og juli) ser vi en stigende ledighed, da der er mange nyuddannede dimittender, der indtræder på arbejdsmarkedet og skal finde deres første fuldtidsjob. Denne tendens kan ses for begge grupper i figur 2, hvor det også fremgår, at den sæsonstyrede stigning i sommeren 2021 skete fra juni til juli.

Ledigheden i 2020 bar mærkbart præg af corona, hvilket fik ledigheden til at stige i perioden fra marts til maj, til trods for det normalt er en periode, hvor ledigheden falder. I 2021 ser vi en nærmest karikeret udgave af de forventede sæsonudsving, men med den tilføjelse at ledigheden for cand.scient'erne har taget et kraftigt dyk. I september 2021 ligger ledigheden for denne gruppe på 7,7 procent, hvilket er et fald 1,1 procentpoint fra august måned. Sammenholdt med september 2019 er ledigheden for cand.scient'erne faldet med 3,9 procentpoint, hvilket svarer til at en tredjedel af ledigheden er skåret væk i løbet af de to år.

For ingeniørerne ser vi, at de negative effekter af coronatiden er helt udvisket, så vi i september 2021 har et ledighedsniveau 0,3 procentpoint lavere end i august 2019, dvs. før corona indtraf.

Figur 2. Ledigheden for ingeniører og naturvidenskabelige i 2019, 2020 og 2021

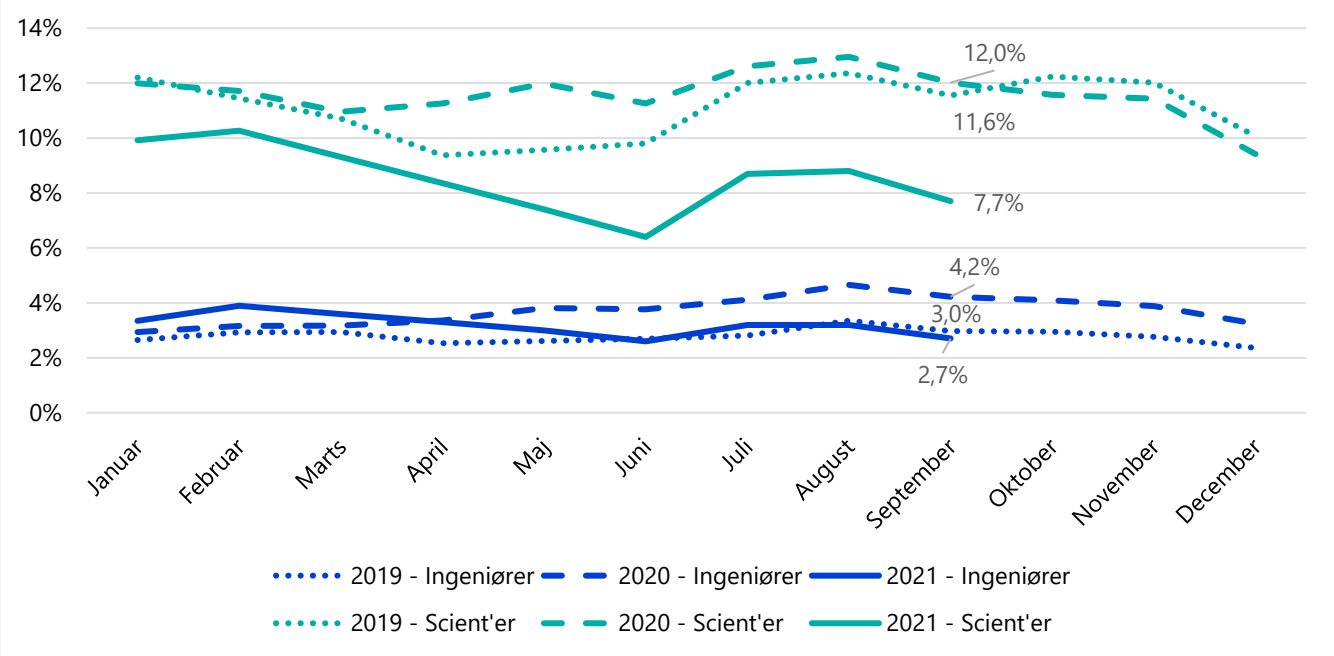

Note: Tal fra Akademikernes a-kasse. Data trukket oktober 2021. Tal for marts og april 2021 er beregnet (imputeret), da der pga. tekniske problemer i a-kassen ikke kan vises tal for disse måneder. Gruppen ingeniører under ét er de fire grupper diplom-, akademi-, teknikum og civilingeniører samlet.

Kandidatalder

Af figur 3 fremgår, at det for både ingeniørerne og cand.scient'erne i høj grad er dimittenderne, der driver sæsonudsvingene i ledigheden. Når store grupper dimitterer (i juli/august og i lidt mindre grad i februar), stiger ledigheden kraftigt for personer med en kandidatalder på under 1 år. Herefter finder grupperne i stor stil beskæftigelse, indtil næste gruppe dimittender træder ind i gruppen, og omtrent lige så mange forlader gruppen og rykker over i gruppen med 1-2 års kandidatalder. Ledigheden er stabil og lav for personer, der er dimitteret for over 2 år siden.

Ovenstående tendens kommer til udtryk i ledigheden for både nyuddannede (kandidatalder under 1 år) ingeniører og cand.scient'er. Det gælder for begge grupper, at ledigheden i september 2021 er steget kraftigt sammenlignet med juni 2021. For ingeniørerne en stigning på 7,3 procentpoint og for cand.scient'erne på 15,8 procentpoint. Denne tendens er dog støt faldende, hvor cand.scient'erne oplever et fald på 6,2 procentpoint sammenlignet med sidste måned. For ingeniørerne gælder det samme, hvor faldet er på 7,1 procentpoint i forhold til august måned. Sammenlignet med tidligere år viser figur 3 desuden et klart lavere ledighedsniveau i september for de nyuddannede.

Grupperne med 1-2 års kandidatalder oplevede stigende ledighed under første bølge af corona. Imidlertid er begge grupper (ingeniører og cand.scient'er) i september 2021 under niveauet i september 2020. Ingeniørerne oplevede et pænt fald i ledigheden på 4,2 procentpoint fra september 2020 til september 2021, og for cand.scient'erne tog ledigheden i samme periode et gevaldigt dyk på 8,9 procentpoint. Med en ledighed på 6,6 procent i september 2021 er ledigheden hos ingeniørerne blot 0,7 procentpoint lavere end i samme måned i 2019. Cand.scient'erne har med en ledighed på 13,3 procent i september 2021 opnået et fald på 6,3

procentpoint sammenlignet med september 2019. Coronas effekt på ledigheden ser således ud til at være udfaset for de to grupper, og cand.scient'erne står kraftigt styrket efter corona.

Grupperne med en kandidatalder på over 2 år blev også påvirket af Corona-situationen. Dog i mildere grad. For cand.scient'erne er ledigheden stadig 0,8 procentpoint højere end i september 2019, mens ingeniørerne er tilbage på et lavt niveau med blot 1,5 procent ledige i september 2021.

Figur 3. Ledighed for ingeniører og naturvidenskabelige fordelt på kandidatalder, januar 2018 til september 2021

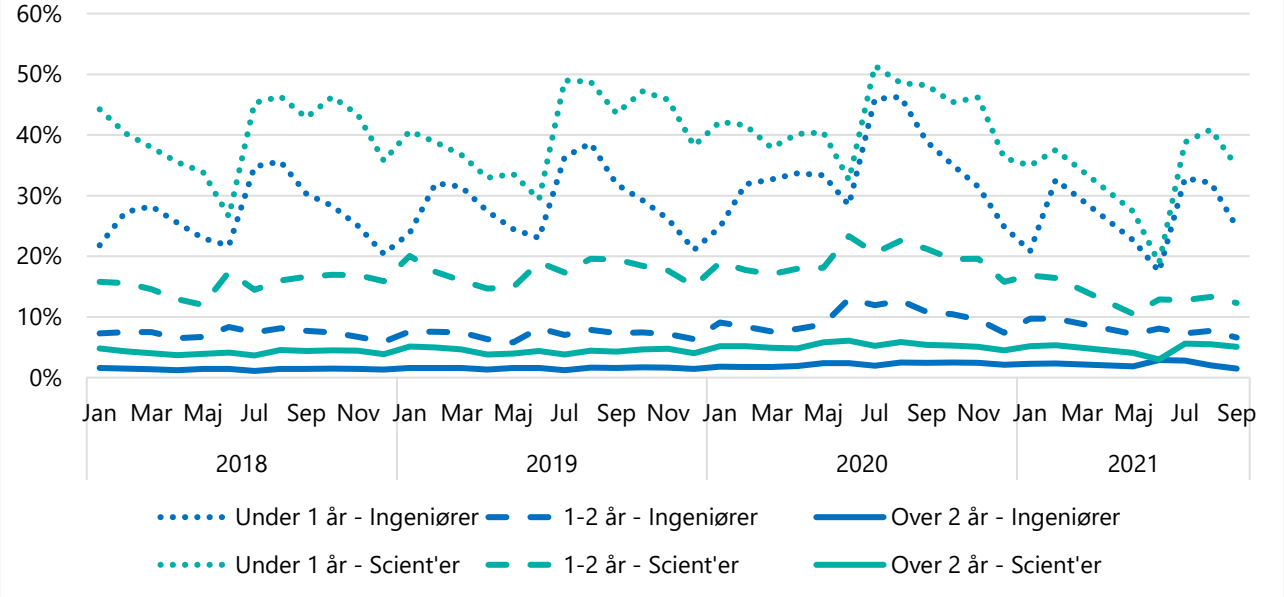

Note: Tal fra Akademikernes a-kasse. Data trukket oktober 2021. Tal for marts og april 2021 er beregnet (imputeret) da der pga. tekniske problemer i a-kassen ikke kan vises tal for disse måneder. Gruppen ingeniører er de fire grupper diplom-, akademi-, teknikum og civilingeniører samlet.

Ledighed fordelt på alder

Fra august til september i 2021 er ledighedsraten for de unge cand.scient'er faldet med 1,5 procentpoint, hvor vi ellers har observeret en stigning i sommermånederne. Dertil er det værd at hæfte sig ved, at ledigheden for gruppen ligger på et lavere niveau end september i 2020, 2019 og 2018, jf. figur 4.
Ledigheden for de 35-59-årige er faldet med 0,3 procentpoint fra august måned, og ligger tilsvarende 1,6 procentpoint lavere end ledighedsniveauet i 2020, 1,2 procentpoint lavere end 2019 og 1,5 procentpointlavere end i 2018. Faldet i ledigheden hænger sammen med at den store gruppe af dimittender fra juli er begyndt at få job, hvorfor vi forventer at ledigheden vil falde yderligere i takt med efterårets og vinterens komme.
For cand.scient'er på 60 år og opefter er ledigheden derimod steget med 2,5 procentpoint til 9,2 procent. For den ældre gruppe cand.scient'er skal man tolke udsving i enkeltmåneder med forbehold, da det er en relativt lille gruppe, så små udsving i antal ledige skaber store udsving i procentopgørelsen.

For de unge ingeniører på 25-34 år ligger ledighedsniveauet i september 2021 på 6 procent, hvilket er på niveau med september 2018 og september 2019. I forhold til gruppen af ingeniører på 25-34 år ligger de dog som gruppe væsentligt højere end aldersgruppen på 35-59 år, der har en ledighedsprocent på blot 1,3 procent. Det svarer til en forskel på 5,7 procentpoint. De ældre ingeniører har en ledighedsprocent på 2,9 procent, hvilket er 1,3 procentpoint lavere end i september 2020 samt 0,2 procentpoint højere end i 2019.

Figur 4. Ledighed for ingeniører og naturvidenskabelige fordelt på alder, januar 2018 til september 2021

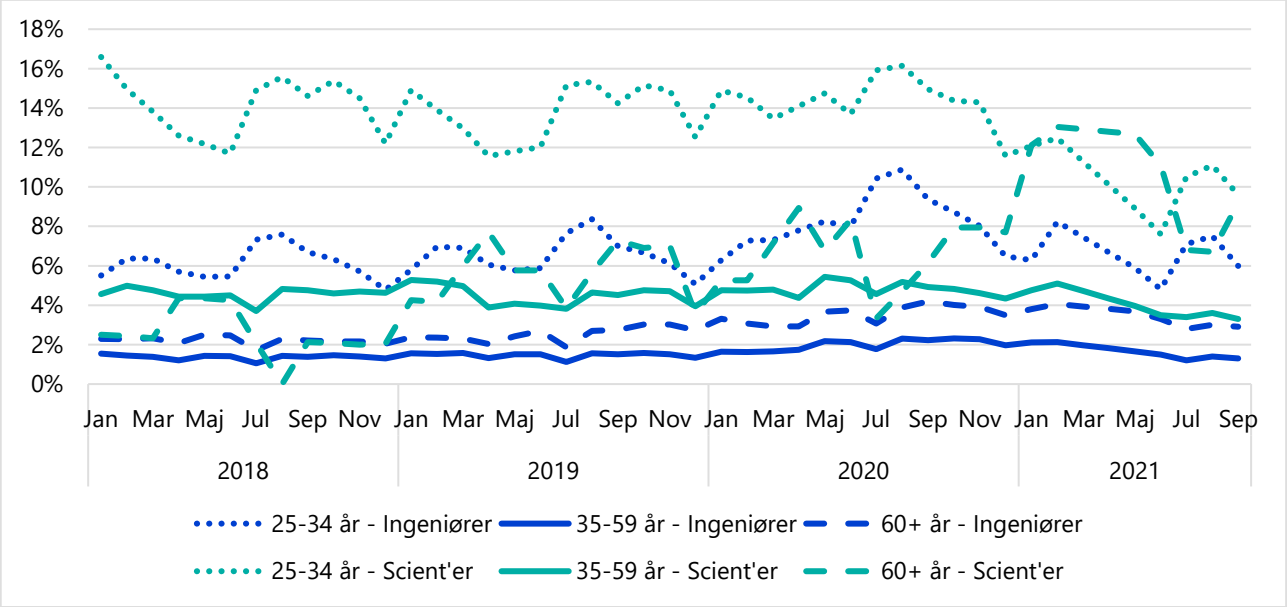

Note: Tal fra Akademikernes a-kasse. Data trukket oktober 2021. Tal for marts og april 2021 er beregnet (imputeret) da der pga. tekniske problemer i a-kassen ikke kan vises tal for disse måneder. Gruppen ingeniører er de fire grupper diplom-, akademi-, teknikum og civilingeniører samlet. De kraftige udsving i gruppen af 60+ år cand.scient'er skyldes at gruppen ikke er ret stor, hvorfor få personers ledighedssituation påvirker gennemsnitsledigheden meget. I september 2021 er der således kun 13 fuldtidsledige i gruppen.

Sommerdimittenderne

Som nævnt ovenfor bidrager de nyuddannede markant til den generelle ledighed og til de årlige sæsonudsving, der er i ledigheden.

Ledighedsudviklingen for en enkelt årgang af sommerdimittender viser tydeligt, at der i løbet af relativ kort tid sker et fald fra den meget høje ledighed lige omkring dimissionstidspunktet (godt 50 procent af de nyuddannede er ledige i august) til et markant lavere ledighedsniveau et år senere.

I forbindelse med nedlukningen i marts 2020 og frem til maj blev den faldende ledighed dog afbrudt for 2019-sommerdimittenderne, jf. figur 5. Både ingeniørerne og scient'erne fra sommeren 2019 har dog indhentet det tabte, når man fx sammenligner med 2017-dimittenderne efter samme tid på arbejdsmarkedet. Ledigheden for sommerdimittenderne 2020 er startet på et højt niveau, men der har siden været kraftigt faldende ledighedstendenser på ca. 50 procentpoint over 13 måneder. Status september 2021 er derfor, at ledigheden er lavere for både ingeniørene og scient'erne efter 13 måneder på arbejdsmarkedet, end den har været for de foregående årgange. Det indikerer, at ledighedsgabet fra coronakrisen er ved at lukke sig komplet, og arbejdsmarkedet er gået direkte over i en højkonjunktur.

De nyeste sommerdimittender fra 2021 er kommet godt fra start på arbejdsmarkedet. Det gælder ikke mindst ingeniørerne, som fra juli til september har reduceret ledigheden med 21,4 procentpoint til 35,4 procent, hvilket er den klart laveste dimittendledighed for september blandt de seneste fem årgange. Scient'erne har reduceret ledigheden med 11,2 procentpoint fra juli til september og når et niveau på 45,6 procent procent. Det er lavere end vi så for både 2019- og 2020-årgangen.

Figur 5. Ledighed for sommerdimittender 2017-2021 efter dimission

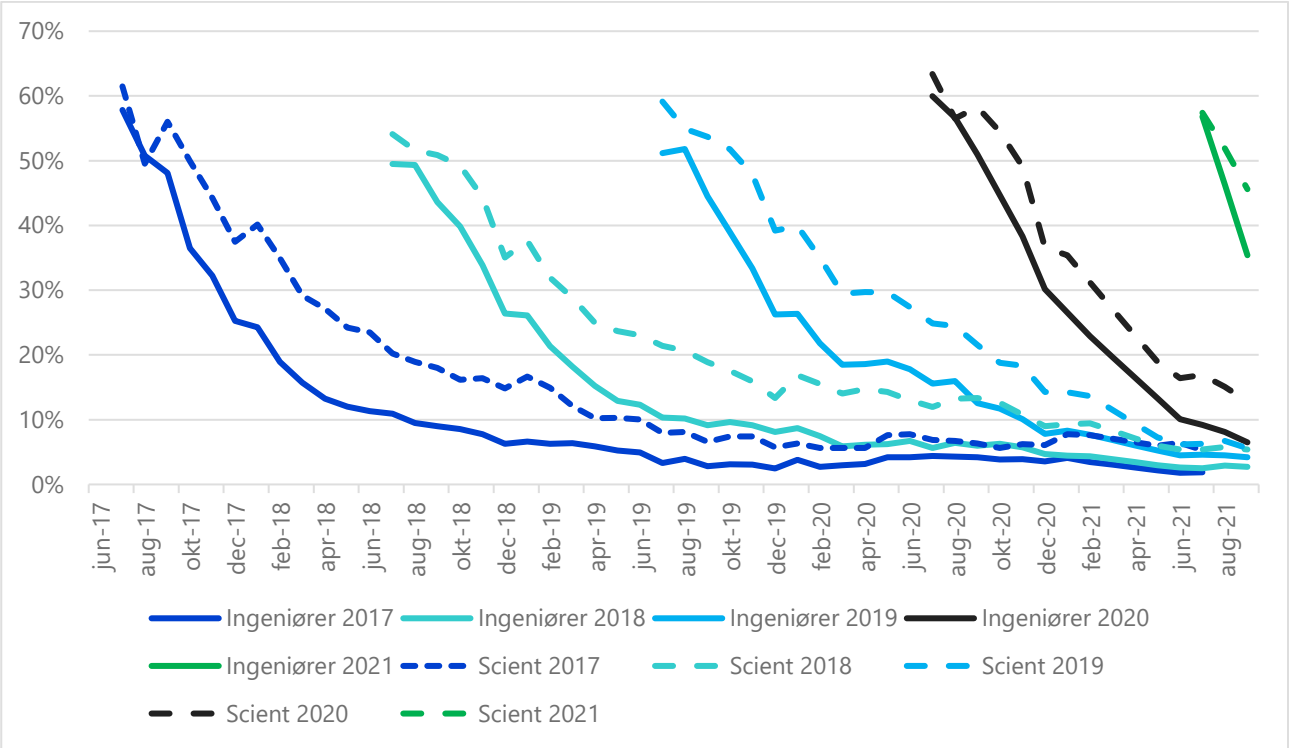

Note: Akademikernes a-kasse. Sommerdimittenderne (juni, juli og august i året), civil- og diplomingeniører. Data trukket oktober 2021. Tal for marts og april 2021 er beregnet (importeret) da der pga. tekniske problemer i a-kassen ikke kan vises tal for disse måneder. Gruppen ingeniører er diplom og civilingeniører.

Ledighed for andre akademikergrupper

I ovenstående analyse har fokus været på egne medlemsgrupper og på forskelle inden for disse grupper. Det er også værd at have et holistisk syn på ledigheden, hvilket inkluderer andre medlemsgrupper end IDA's.

I figur 6 ser vi ledigheden for henholdsvis ingeniører, magistre og DJØF'ere fra januar 1996 til august 2021. Det fremgår, at ingeniørledigheden op til Corona var stabil og lav. I hele tidsperioden har ledigheden for ingeniører været lavere end for DJØF-gruppen og markant lavere end Magister-gruppen. Corona-situationen har givet et væsentligt skub op på ledigheden, men ledighedsniveauet for ingeniører er stadig lavere end i midt-90'erne og i forbindelse med lavkonjunkturen i 2003/2004. Siden efteråret 2020 er ledigheden desuden faldet, og i et væsentligt højere tempo end fx efter finanskrisen.

Figur 6. Ledighed for blandt forsikrede, 1996-2021

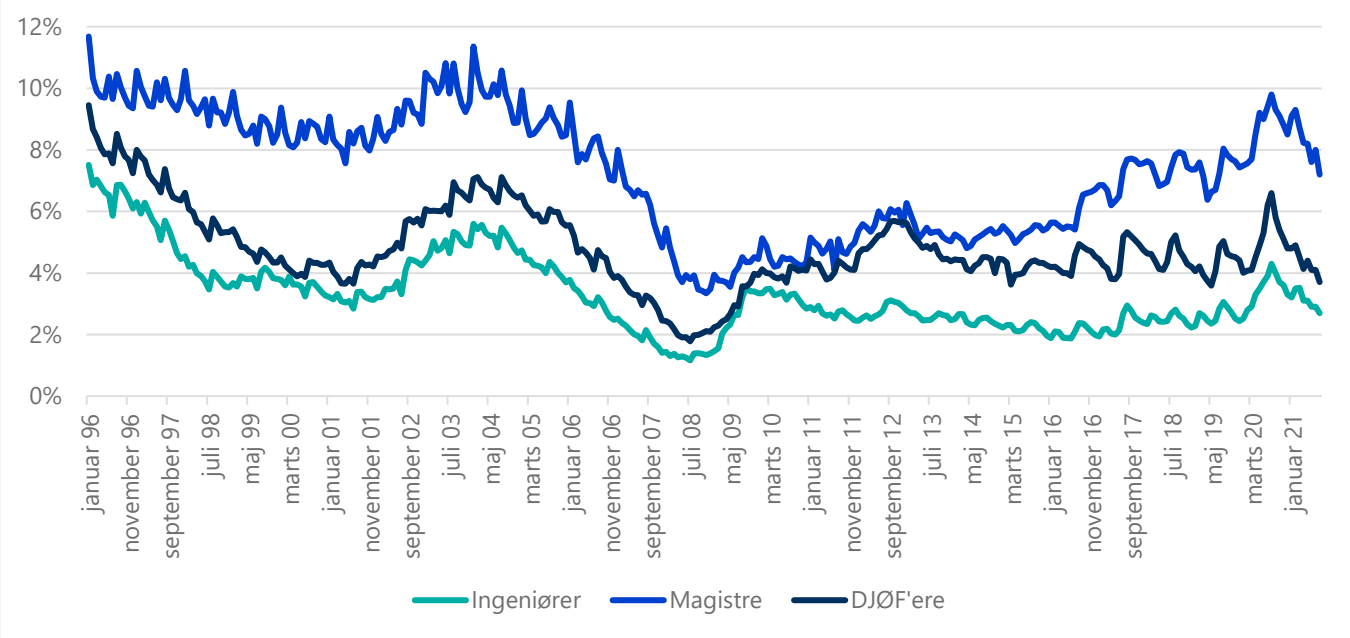

Ledighedsstatistikken

Den ledighedsstatistik der præsenteres her, er baseret på IDA's adgang til ledighedsdata hos Akademikernes a-kasse.

IDA grupperer de ledige fra IDA's valggruppe ud fra deres uddannelse, og medtager i dette notat fire grupperaf ingeniører. IDA udtrækker månedens ledighedstal den 15. i måneden efter, da der erfaringsmæssigt på dette tidspunkt er et rimeligt stabilt tal for ledigheden i den foregående måned. Der kan dog stadig være en ændring i tallet i en senere opgørelse af ledigheden (på ca. 0,1-0,4 procentpoint), som skyldes reguleringen i de udbetalte dagpenge.

I dette notat er der anvendt en ny gruppering af oplysningerne fra a-kassen i forhold til tidligere notater. Medlemmer der tidligere ikke var indplaceret i en af IDAs grupper er nu indplaceret i den relevante gruppe. Når ledighedstallene fra de tidligere notater sammenlignes med dette, vil der derfor forekomme forskelle.